

sammen om et bedre miljø

hias

årsrapport 2010

Eid av Hamar, Løten, Ringsaker og Stange kommuner
1974 Stiftet med bakgrunn i Mjøsaksjon
1977 Avløpsrenseanlegg tatt i bruk
1987 Vannverk og renovasjonsordning tillagt Hias
1991 Driftsassistanse for renseanlegg i fylket etablert
Forsyning av Mjøsvann til Løten
1998 Driftsassistanse for vannverk i fylket etablert

Innhold

Miljø og økonomi; ja takk – begge deler!	4
Hias Miljødag 2010	6
Hva vil det si å være miljøbevisst?	7
Det skjedde det året 2010	9
Organisasjon og administrasjon	10
Vann	13
Avløp	14
Renovasjon	16
Klipp fra Hias Avis:	
<i>Varme og energi i 30 år</i>	18
<i>Kompostert slam kan bli blomsterjord</i>	20
<i>Kildesorterer for barnas framtid</i>	21
<i>- Jippi, vi fikk papirdunk!</i>	22
Styrets beretning 2010	24
Resultatregnskap	28
Balanse	29
Noter	30
Revisjonsberetning	38

Produsert på resirkulert papir
Design: idé trykk as, Hamar
Prosjektledelse og redaksjonell bistand: Hias IKS
Foto: Hias IKS
Trykk: idé trykk as, Hamar
Innbinding: Fals & Stift

sammen om et bedre miljø

Miljø og økonomi; ja takk – begge deler!

Hias har i 2010 levert vann, rensed avløp og sørget for innsamling og behandling av avfall uten vesentlige avvik fra fastsatte kvalitets- og miljøkrav. Det er vi godt fornøyd med. Det tror vi også innbyggerne i Ringsaker,

Hamar, Løten og Stange kommuner, som er kundene våre, er fornøyd med. Det er på mange måter en selvfølge at det fungerer, og i den grad tjenestene diskuteres er det gjerne pris og prisutvikling som er tema. Helt til det går galt. Da blir spørsmålet fort; «Hvordan kunne det skje?» Debatten flytter over til spørsmål om sikkerhet, beredskap, vedlikehold og teknisk standard til problemet er løst og vi kan konsentrere oss om pris igjen.

Hias har i 2010 lagt ned mye innsats i å gjennomgå sine anlegg og legge planer for vedlikehold og oppgraderinger

slik at vi også de kommende årene skal kunne levere tjenestene uten vesentlige problemer selv om kravene til kvalitet, miljøpåvirkning og ressursutnyttelse blir stadig strengere. Vi har også foretatt en full gjennomgang av vår energibruk, og satt i gang aktiviteter for å redusere behovet for kjøp av strøm med 30 % eller mer i løpet av noen år.

For å få det til, er vi avhengige av en kompetent organisasjon med evne til å finne gode løsninger innen et bredt fagfelt. Vi må ha fagkompetanse på alt fra rørsystemer, bygg og ventilasjon til renseprosesser, energiutnyttelse og behandling av alle typer avfall. Vi må ha dyktige medarbeidere i drift og vedlikehold, og vi må ha planleggere og prosjektledere med kunnskap om alle krav som stilles til virksomheten. Eierne som gir oss handlingsrom, sammen med ledelse og administrasjon som evner å utvikle og styre virksomheten i takt med utviklingen må vi også ha. Sammen med eierkommunene har Hias i 2010 gjennomført en omfattende strategiprosess for å sikre at vi har en organisasjon som er klar til å møte utfordringene vi ser kommer, og som er i tråd med vår visjon; «Et skritt foran».

Og utviklingen skjer fort. Fra 2010 har vi ikke lenger lov til å deponere nedbrytbart avfall på Heggvin. Heretter må vi kjøre til energigjenvinning alt avfall vi sammen ikke greier å sortere ut for å bruke på nytt. Når vi er opptatt av prisutvikling er det viktig å huske at det er restavfallet som er dyrt. For de aller fleste materialene er det både miljømessig bedre og billigere å ta vare på dem, enn å brenne dem for å utnytte energien til fjernvarme og damp slik som i Eidsivas nye forbrenningsanlegg på Trehørningen. Hias har i 2010 arbeidet mye med å finne gode anvendelser og skape bedre økonomi gjennom måten vi behandler og utnytter innsamlet avfall. Dette er en trend vi tror vil fortsette. Verdien av utsortert og riktig behandlet avfall som råstoff stiger. Med økende energi- og transportkostnader stiger også lønnsomheten i å behandle og utnytte avfallet regionalt. Hias etablerte i 2010 et prosjekt sammen med tilsvarende selskaper på Gjøvik, Lillehammer og Elverum for å se på framtidig organisering av avfallssektoren i innlandet med dette som utgangspunkt.

Den samme trenden gjelder også avløpsvannet vi tar imot på renseanlegget. Selv kloakken inneholder nyttige materialer som etter rensing og behandling kan skape større verdier enn vi har klart til nå. Hias har derfor i 2010 satt i gang forsøksvirksomhet for å komme fram til metoder og teknikker som kan gjøre oss i stand til å ta ut fosfor i en form som kan videreføres. Vi håper også å komme fram til forbedrede renseprosesser hvor vi kan klare oss uten kjemikalier, og at vi kan legge resultatene av dette arbeidet til grunn når rensanlegget må rehabiliteres de nærmeste årene etter 35 års drift. Hemmeligheten er å ta vare på ressursene. Vi føler at vi lykkes når vi får til miljømessig gode løsninger som samtidig gir oss økte inntekter og bidrar til å holde kostnadene nede.

Hias-mannekenger viser redesignede klær fra Jålaratata. Selv fikk de to sydamene (bilde nr to i øverste rekke) hver sitt bærenett med miljøbudskap fra Hias.

Hias Miljødag 2010

«Hvordan være en miljøpådriver til daglig» sto på Hias sin handlingsplan i 2010. På en halvdagssamling arrangert av og med ansatte var gruppearbeid, forelesninger, konkurranse, moteshow og lunsj inkludert.

Et av målene med miljødagen var også å underbygge selskapets visjon som er, «et skritt foran», og verdi-

grunnlaget som sier at vi skal være pålitelige, handlekraftige og miljøbevisste.

Resultatet av gruppearbeidet der ansatte diskuterte seg fram til to tiltak Hias kan gjøre det neste året for å spare miljøet, ble overrekk administrerende direktør og kvalitetssjef som fikk ansvaret for å følge opp.

Ansatte i gang med gruppearbeid og diskusjoner.

På en miljødag i god Hias-ånd serveres det lapskaus som et godt eksempel på utnyttelse av matrester, og rent vann fra Mjøsa som drikke.

Hva vil det si å være miljøbevisst?

I en bedrift der en av grunnverdiene er å være «miljøbevisst» hviler det et stort ansvar på organisasjon, ledelse og den enkelte ansatte. Hva det vil si å være miljøbevisst vil ut fra tolkning på organisasjons-, ledelses-, og individnivå kunne være litt forskjellig. Å ha en felles forståelse i organisasjonen av hva det betyr, er derfor viktig. Med endringer i organisasjonen og nye ansettelser er det hele tiden behov for å sjekke ut at vi faktisk står på samme plattform og jobber mot de samme målene. Som ledd i en oppfrisking av vår felles forståelse av begrepet miljøbevisst ble det i 2010 arrangert en Miljødag for alle ansatte i Hias. Foruten innleid foreleser Frithjof Grønlien, seniorrådgiver i CO2Focus, ble interne krefter benyttet til å utfordre oss på hvorfor og hvordan vi bør tenke miljø

og samfunnsansvar som ansatt i Hias. Et viktig tema ble hva vi kan gjøre for å spare miljøet, og hvordan vi kan være pådrivere. Deltakelsen på Miljødagen, med forslag til tiltak både på organisasjons-, ledelses og individnivå, viste at vi er bevisste og opptatt både av miljøet og vårt eget ansvar. Likevel kan vi bli enda bedre.

Et av de spenstigste innslagene på Miljødagen var moteshow for å vise gjenbruk av klær i praksis, ved hjelp av redesign.

På catwalken overrasket et knippe Hias-ansatte med å vise flere av de spennende kreasjonene fra Jålarata. Dagen ble avsluttet i beste miljøånd, med servering av lappskaus som eksempel på bruk av restemat, og mjøs-vann til drikke, som er vår egen merkevare.

Visjon

Selskapets visjon er «et skritt foran».

Verdigrunnlag

Selskapet legger vekt på å være:

- miljøbevisst
- pålitelig
- handlekraftig

Hovedmål

HIAS SKAL:

- Utvikle og levere VAR-tjenester som gjør Hamar-regionen attraktiv for miljøbevisste innbyggere og bedrifter
- Være en kunnskapsformidler i miljøspørsmål knyttet til vann, avløp og renovasjon
- Ha fokus på økonomi
- Utnytte sin kompetanse til å skape verdier for eierne gjennom næringsutvikling i og utenfor regionen
- Være en attraktiv arbeidsgiver

Omsetning 2010

Vann	22,8 mill. kr
Avløp	43,4 mill. kr
Renovasjon	96,3 mill. kr

Nøkkeltall Hias IKS

	2010	2009	2008
Omsetning	165,8 mill. kr	154,7 mill. kr	158,7 mill. kr
Resultat	7,1 mill. kr	1,1 mill. kr	9,97 mill. kr
Selvkostgrad dette året	97,9 %	94,3 %	100,6 %
Selvkostgrad akkumulert fra 2003	86,6 %	89,7 %	95,2 %
Investeringer	60,8 mill. kr	39,2 mill. kr	42,2 mill. kr
Egenkapitalprosent	48,3 %	51,9 %	58,5 %
Likviditetsgrad	3,1	4,2	4,1
Andel administrasjonskostnader	8,5	8,2	8,1
Antall fast ansatte 31.12.	72	62	59

Annen virksomhet

MJØSANLEGGET AS

Mjøsanlegget ble etablert i 2001, og er et samarbeid mellom avfallselskapene GLT-Avfall IKS, GLØR IKS og Hias IKS. Anlegget tar hånd om våtorganisk avfall fra ca 75 000 husholdningen i de 13 kommunene som eier avfallselskapene. Av matavfallet lages strøm, jordprodukter og våtgjødsel. Hias sin eierandel i Mjøsanlegget er på 44,6 %.

DRIFTSASSISTANSEN I HEDMARK

Driftsassistansen i Hedmark, DiH, er en forening der kommuner og IKS'er i Hedmark er medlemmer. Formålet er å være felles kompetanseorgan for medlemmene innen vann og avløp. Hias har ansvaret for utøvelsen av driftsassistansens virksomhet, som utgjør 3 årsverk.

Næringsvirksomhet

HIAS NÆRING AS

Den kommersielle aktiviteten til Hias er samlet i et holdingselskap – Hias Næring AS. Dette betyr at Hias IKS er rendyrket til å inneholde lovregulerte og ikke skatteposisjonerte aktiviteter og selskaper.

Omsetning Hias Næring AS	0 kr
Årsoverskudd etter skatt	2,7 mill. kr

HIAS MILJØPARTNER AS

Hias Miljøpartner AS er et heleid datterselskap av Hias Næring AS. Gjennom dette selskapet kanaliseres virksomhet utført av Hias IKS utover selvkostområdene. I 2010 har virksomheten bestått av salg av rådgivningstjenester.

Omsetningen har vært relativ lav som følge av at selskapet ikke har hatt kapasitet til å påta seg ytterligere oppdrag.

Omsetning Hias Miljøpartner AS	0,2 mill. kr
Årsoverskudd etter skatt	0 kr

HIAS DRIFT AS

Hias Drift AS er et heleid datterselskap av Hias Næring AS. Aktiviteten i selskapet har i 2010 bestått av utleievirksomhet til Hias IKS.

Omsetning Hias Drift AS	0,6 mill. kr
Årsoverskudd etter skatt	0,2 mill. kr

HIAS NÆRING AS - ANDRE EIERANDELER

- Østlandet Gjenvinning AS, eierandel på 35 %. Selskapet som ble etablert i 2003 håndterer næringsavfall og er en del av Retura-kjeden.
- Fredvang Eiendom AS, eierandel på 33,3 %. Selskapet eier og drifter Vangsvegen 143 hvor Hias IKS er leietaker.
- Fiber Nor AS, eierandel på 25 %. Selskapet er et prosjektsamarbeid med formål å vurdere framtidig prosessanlegg for håndtering av innsamlet papir.
- Hias Næring AS solgte sine andeler i Miljøfor Norge AS og Bekkeliveien 2 i løpet av 2010.

Det skjedde det året 2010

Nettsamfunn og makt

2010 ble det året da Facebook virkelig ble satt på dagsordenen i Hias. Facebook, YouTube, Twitter og andre var vi kjent med som de nye sosiale mediene uten at disse var tatt i bruk i virksomhetssammenheng. I Norge har Facebook tatt helt av. Facebook har blitt den nye arenaen for kaffeprat, småsladder og meningsytring. Eierne av Facebook fant løsningen på et nettsamfunn som i sin enkelhet gjør den tilgjengelig for alle, gammel som ung. Er du ikke på Facebook er du ute!

I Hias ble vi via jungeltelegrafan gjort kjent med at det var opprettet en Facebookside for innbyggerne i en av våre eierkommuner. De ville ha tilbud om henting av papir hjemme. Det var på høy tid å melde seg på.

Ved hjelp av Facebook hadde en enkel innbygger klart å formidle et ønske mange delte med henne. Via venner og venners venner ble budskapet sendt videre, og stadig flere støttet opp om aksjonen.

Vår rolle ble å delta i diskusjonene for å oppklare misforståelser og faktafeil. I tillegg var vi raske med å kartlegge om vi ut fra eksisterende avtaler kunne tilby kommunen å innføre en slik ordening på kort varsel. Saken endte i et kommunestyrevedtak om at ordeningen skulle innføres. I løpet av noen hektiske høst måneder var Hias klare til å tilby innbyggerne i kommunen den etterspurte ordeningen. Avtalene strømmet på, og ved årets slutt kunne vi telle opp over 1300 abonnenter som var med.

Hendelsen viser hvilken makt som kan ligge i en samlet opinions evne til å øve press på samfunnsordninger, og det bare via små tastetrykk. Det var en ny opplevelse å se effekten av et slikt medium, og hvilken makt enkelte meningsbærere kan få. I dette tilfellet så vi det som en positiv hendelse. Men det bekymrer litt å tenke på at det like gjerne kunne vært en sak som gikk mot Hias.

Det vekker også noen tanker når en hel nasjon, mer og mindre ukritisk, er villig til å underkaste seg regler, gi fra seg eierskap og rettigheter til personlig informasjon, bildemateriell og annet til en fremmed aktør, bare for å være del av et nettsamfunn. Sier ikke det noe om hvor mye vi er villige til å godta for å oppnå noe vi opplever som fordelaktig?

Den makten som ligger i nettsamfunn er også viktig å ha i tankene når en vurderer disse brukt som virkemidler i kommunikasjonsstrategier. Det har skjedd en rivende utvikling på disse arenaene, og hvordan det vil utvikle seg videre er det få som vet. Det er tidkrevende å være til stede på mange arenaer på en gang, men slik har det blitt og det er dette som er de nye «møtestedene». Den som har et budskap å formidle og en målgruppe en gjerne vil nå må derfor være der disse er, og snakke deres språk.

Organisasjon og administrasjon

REPRESENTANTSKAPET:

Bjørn Simensen, ordfører
Anne-Lise Bakken, varaordfører
Inger Kristin Sletten
Marit Finseth Løberg
Riitta Helgestad
Johnny Sterud
Egil Reinemo
Jan Orelid
Helge Bjørnsen
Eva Søgnebotten
Jan Olav Nybruket
Wenche Kvarberg
Tor Andre Johnsen
Knut Erik Villumstad
Synnøve Fjærgård

Ringsaker
Hamar
Hamar
Hamar
Hamar
Hamar
Hamar
Hamar
Stange
Stange
Stange
Ringsaker
Ringsaker
Løten
Løten

STYRER:

Hias IKS

Kristin Malonæs, *leder*
Egil Hersleth, *nestleder*
Kjersti Hoff
Mona Skaaden-Bjerke
Sven Egil Holmsen
Irene M. Elveos
Steinar Hagelund

Hias Næring AS

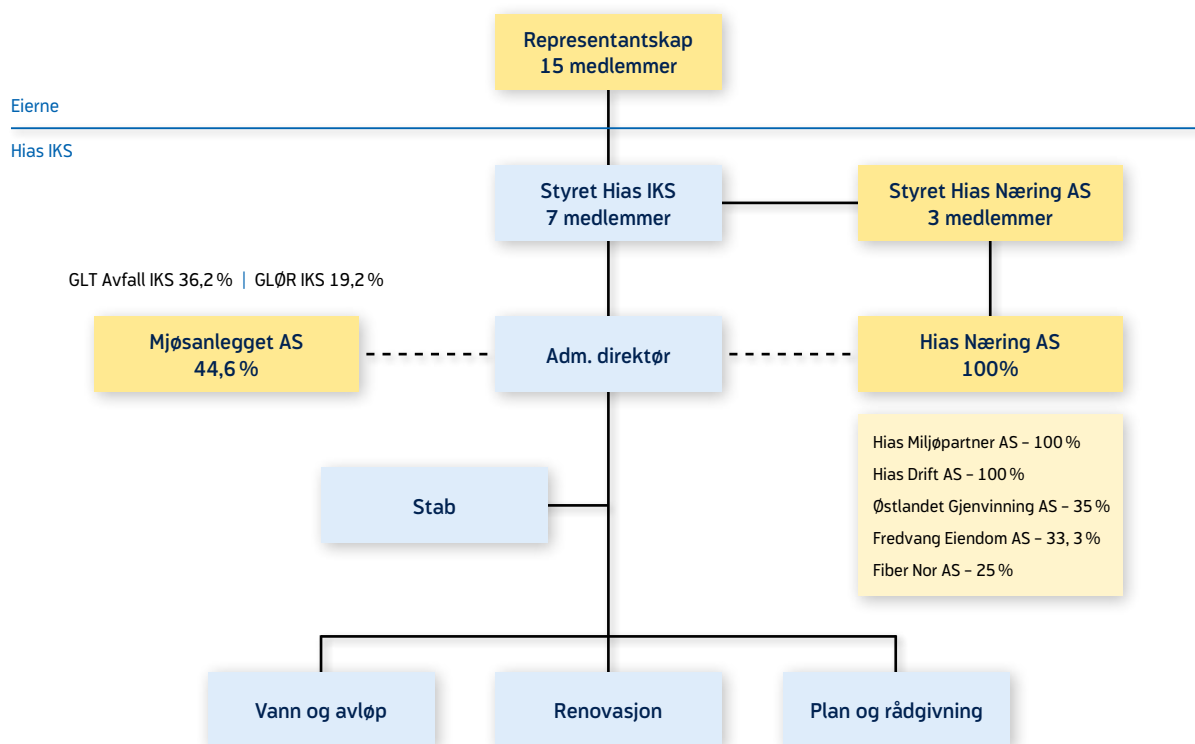
Morten Finborud, *leder*
Hanne Sverdrup Dahl
Kristen Bartnes

LEDELSEN:

Morten Finborud	<i>adm. direktør</i>
Nina Stokke Tronsrud	<i>økonomi- og personalsjef</i>
Lise M. Brodal	<i>kommunikasjonssjef</i>
Elisabeth Kirkeby	<i>kvalitetssikringssjef</i>
Grethe Olsbye	<i>renovasjonssjef</i>
Espen Skogly	<i>driftsleder renovasjon</i>
Ove Sander	<i>vann- og avløpssjef [til 31.12.10]</i>
Mai Riise	<i>vann- og avløpssjef [fra 01.01.11]</i>
Thorbjørn Netteland	<i>driftsleder vann og avløp</i>
Terje Wikstrøm	<i>plansjef</i>

Hamar [7] | Stange [3] | Ringsaker [3] | Løten [2]

Vann

Status 2010

Måloppnåelse

NOK VANN

Hias har levert den vannmengden kommunene har behov for.

GODT VANN IHT. FORSKRIFTER OG ANBEFALINGER

Hias har levert godt vann iht. forskrifter og anbefalinger i 2010.

Det har vært 1 avvik i analyser av rentvann fra behandlingsanleggene i forhold til bakteriologisk kvalitetskrav fastsatt i Drikkevannsforskriften. Kontrollprøve viste tilfredsstillende kvalitet.

Analyser av rutineprøver tatt på kommunenes og Hias sitt nett har vist 3 avvik fra Drikkevannsforskriftens kvalitetskrav. Uttatte kontrollprøver viste tilfredsstillende kvalitet.

SIKKER VANNFORSYNING

Kommunene som drifter Hias sine vannledninger har ikke rapportert om brudd på disse ledningene i 2010.

Leveransen av vann fra Hias sine anlegg har vært stabil i 2010.

Viktige hendelser og aktiviteter i 2010:

- Etableringen av den planlagte forbindelse for gjensidig forsyning av drikkevann mellom Hamar og Stange går planmessig. Forbindelsen mellom Vikingskipet og Arstad er etablert med ny ledning og ny pumpestasjon. Nå kan ca 75 % av Stange sitt forbruk leveres fra Hamar. Motsatt veg er kapasiteten ennå under 20 % av Hamar sitt normalforbruk. Full kapasitet begge veger vil først være mulig etter at overføringsledningen er oppdimensjonert helt fram til Grønstad bassenget, og kapasiteten ved Stange vannbehandlingsanlegg er ferdig utbygget i 2013.
- Ved Rømme basseng er rør og ventiler rehabilitert.
- Det er utarbeidet ny hovedplan for vann for perioden 2012 – 2022.

Visste du at...

...Hias IKS forsyner 50.000 personer, offentlig virksomhet og næringsliv med vann?

...Hias IKS leverte 5,9 mill m³ vann til kommunene Hamar, Stange, Løten og Ringsaker?

...Hias IKS leverer vann fra to behandlingsanlegg, ett i Hamar og ett i Stange?

Anlegget på Hamar leverer til ca. 30.000 personer og anlegget i Stange leverer til ca. 20.000 personer.

...det arbeider 20 personer med drift og vedlikehold av vann- og avløpsanlegg i Hias samt lærlinger som automatiker og industrimekaniker?

Avløp

Status 2010

Måloppnåelse

RENSEKRAV OG KONSESJON

Myndighetenes krav til utslipp og tap via overløp på maks 2 % er oppfylt. Registrerte overløp utgjorde 0,24 % av den totale avløpsmengden.

Rensekravene i henhold til utslippstillatelsen er i 2010 overholdt for alle parametere.

Kvaliteten av behandlet slam (Biomasse) har overholdt gjødselvereforskriftens kvalitetskrav til klasse II, som kan disponeres til jordbruk. Gjødselvereforskriftens krav om minimum 25 % tørrstoff i Biomassen er ikke overholdt.

Viktige hendelser og aktiviteter i 2010:

- *Saneringsplan for Hias sine avløpsledninger er utarbeidet.*
- *Plan for oppgradering av renseanlegget er utarbeidet.*
- *Nytt avvanningsutstyr som skal sikre overholdelse av krav på tørrstoffinnhold på 25 % er bestilt.*
- *Varmepumpeanlegg er utskiftet til mer miljøvennlig type.*
- *Det er gjennomført rehabiliteringer av prosessutstyr i biologisk og kjemisk rensetrinn for å effektivisere rensetrinnene.*
- *Det er gjennomført rehabilitering av 2 pumpestasjoner samt 920 m tilførselsledning.*

Visste du at...

... Hias IKS har renset 7,9 mill m³ avløp fra kommunene Hamar, Løten, Stange og Ringsaker i 2010?

... avløpet er renset for 165 tonn med avfall som er levert til Heggvin, og 4.015 tonn tørrstoff med slam før det rensede avløpsvannet er ført ut i Mjøsa?

... i slambehandlingen er slammet omdannet til 1,4 mill. m³ biogass og 7.900 tonn Biomasse som er ettertraktet som gjødsel og jordforbedring i jordbruket?

... biogassen nyttes til oppvarmingsprosessen i slambehandlingen samt produksjon av 1,5 mill kWh elektrisk energi tilsvarende forbruket i 65 boliger?

... 317 skoleelever har besøkt avløpsrenseanlegget i 2010?

Renovasjon

Status 2010

Visste du at...

...Gjennomført plukkanalyse av restavfall i 2010 viste at 82 % av restavfallet kunne vært sortert ut til gjenvinning! Det var 32 % våtorganisk avfall i restavfallet, hvilket var den største feilsorterte fraksjonen. Andelen av farlig avfall og EE-avfall var på 1,8 %.

...Det er satt av 36 mill. kr til å drifte husholdningsdeponiet i 30 år etter at det nå er lagt ned.

...Det skal gå like mye aske fra forbrenningsanlegget på Trehørningen til deponering på Heggvin i tonn, som det skal gå restavfall fra husholdningene til det samme forbrenningsanlegget.

...Heggvin er i dag det eneste godkjente deponiet i Hedmark.

Måloppnåelse

Utdrag fra mål i avfallsplan gjeldende fra 2006–2010:

- Økningen i mengde husholdningsavfall skal være lavere enn den økonomiske veksten, målt som brutto nasjonalprodukt (BNP).
- Andel utsortert avfall til gjenvinning skal være minst 80 % av vekten av total innsamlet mengde husholdningsavfall (2010).
- Energien i restavfallet skal utnyttes, enten ved forbrenning eller på annen måte som gir tilnærmet samme energiutnyttelse.
- Innsamlet mengde farlig avfall skal øke, både fra husholdninger og næringslivet. Restavfall skal ikke inneholde farlig avfall.
- Gebyrene skal ikke være høyere enn i andre kommuner som tilbyr en sammenlignbar renovasjonsordning, det vil si høy grad av kildesortering.
- Brukertilfredsheten målt som kundetilfredshetsindeks på kommunenivå skal være minst 75 ved slutten av planperioden.

Status i forhold til noen av målene:

- Den totale mengden husholdningsavfall er redusert med 1,1% i 2010 i forhold til 2009. Dette er lavere enn endringen i BNP, som i 2010 økte med 2%. For fritidsbebyggelse er det en økning i mengde avfall på 48% i forhold til året før.
- Andelen utsortert avfall til gjenvinning var i 2010 på 79%. Dette er en økning på 1% i forhold til 2009. For fritidsbebyggelse er utsorteringsgraden redusert fra 44% i 2009 til 34% i 2010.
- Fra 18.1.10 har restavfallet gått til energiutnyttelse gjennom forbrenning.
- Mengden innsamlet farlig avfall fra husholdningene har vært stabil fra 2009 til 2010, mens mengde innsamlet farlig avfall fra næringslivet har gått ned. Større mengder farlig avfall fra næringslivet har gått gjennom andre returselskaper. Vi kan derfor ikke si noe om totalmengden. Fra 2006 til 2010 har mengden innsamlet farlig avfall økt betydelig.
- Gebyrgrunnlaget per innbygger. (Tall fra Kostra/SSB)

	2010
Hias	869 kr
Gir	943 kr
GLØR	983 kr
GLT	621 kr
Sør	1078 kr
Hedmark	1154 kr (2009-tall)
Norge	1046 kr (2009-tall)

- Total kundetilfredshet fikk i en måling i 2010 en skåre på 75 poeng på en skala fra 0–100, der 0 er meget dårlig og 100 er meget godt.

Viktige hendelser og aktiviteter i 2010:

- *Fra 18.1.10 har restavfall blitt sendt til forbrenning for energiutnyttelse. Det er dermed slutt på deponering av restavfall fra husholdninger, et viktig klimatiltak. I den forbindelse er det bygget en ny omlastingsstasjon på Heggvin.*
- *Det er etablert et nytt anlegg for levering av slam og slam fra oljeutskillere på Heggvin, foreløpig på prøvebasis. Denne type behandling er det etterspørsel etter.*
- *Kundene har fått et bedre tilbud, gjennom mer kvelds-åpen gjenvinningsstasjon på Hamar og én dag til åpent i Brumunddal.*
- *Renovasjonsavdelingen har gjort organisasjonstilpasninger for å styrke drift av Heggvin og tilsyn av ubemannede returpunkter.*
- *Hias Renovasjon har i 2010 deltatt i Avfall Norge sin benchmarkingsundersøkelse. Dette er et ledd i å skaffe seg verktøy for å finne forbedringsområder. Resultatene var jevnt over gode.*
- *Politikere i regionen har tatt initiativ til at renovasjonsselskapene GLØR, Glt-Avfall, Sør og Hias ser på mulighetene for sammen å kunne tilby bedre renovasjonsløsninger i regionen og bidra til regional verdiskapning.*
- *Avfallsselskapene i regionen har startet felles anbudsprosess for større fraksjoner. Målet er få til miljømessig gode løsninger til gode priser.*
- *Bosatte i Ringsaker kommune fikk høsten 2010 samme tilbud om frivillig papirinnsamling som bosatte i Hamar, Løten og Stange. Ved utgangen av 2010 hadde over 1.300 abonnenter meldte seg.*
- *Hias har fått delegert myndighet til behandling av enkeltsaker for Ringsaker, Stange og Løten.*
- *Arbeid med ny avfallsplan for Hamar, Løten, Ringsaker og Stange er startet opp i 2010 og fullføres i 2011.04.12*

Varme og energi i 30 år

Varmepumpa på Hias-anlegget var den første av sitt slag i Norden for 30 år siden. Gjennom et langt liv har den gitt mye varme og energi både til eget anlegg og lokal-miljøet, men nå er den moden for utskifting.

Da varmpumpa ble tatt i bruk i 1980, var den en revolusjon og et foregangsprosjekt som inspirerte mange andre kommuner til å installere varmpumper. Varmepumpa erstattet mye av energiforbruket på renseanlegget. Strøm og oljefyringsforbruket til oppvarming ble redusert til ca 1/5 av hva det ellers ville ha vært.

FRA FREON TIL AMMONIAKK

Det har rent mye vann i Mjøsa på 30 år, og den eksisterende varmpumpa tilfredsstillende ikke lenger kravene til moderne miljøteknologi. I stedet for freon som bryter ned ozonlaget, vil den bli erstattet med en ny varmpumpe som bruker ammoniakk når fyringssesongen starter i oktober. Mange freontyper er fortsatt

lovlige, og Hias kunne ha skiftet til en type som blir brukt i bilindustrien og kjøleskap. Billigere og ikke så fremtidsrettede løsninger kunne vært valgt, men hensynet til miljøet teller mest.

RESTVARME FRA KLOAKK

Ammoniakk er et naturlig kuldemedie som verken bidrar til nedbryting av ozonlaget, eller global oppvarming. Varmepumpas funksjon er å utnytte restvarmen i kloakken som holder en gjennomsnittstemperatur på 8 grader. Via varmpumpa blir dette omsatt til ca 35 grader i en varmtvannskrets som igjen varmer opp ventilasjonslufta. Når det rensede avløpsvannet slippes ut i Mjøsa holder det cirka to grader.

G16-laget i Ottestad er et av flere fotballag som har hatt god nytte av varmepumpa på Hias-anlegget. (Foto Jon I. Grue).

Fakta:

2 millioner kroner spart i året.
Hias har redusert strømforbruket med ca 3 millioner kilowatt timer hvert år siden varmepumpa ble installert på renseanlegget i 1980. Med dagens kraftpriser på 60–65 øre per kilowatt time på det private markedet, betyr det en innsparing på ca 2 millioner kroner i året. Til sammen blir det 60. millioner kroner i sparte fyringsutgifter på 30 år!

Hva er en varmepumpe ?

Det vi kaller en varmepumpe er egentlig en «maskin» eller et system som består av fire hovedkomponenter; fordampner, kompressor, kondensator, og strupeventil, koplet i et lukket system eller en krets. Kretsen er fylt med et «arbeidsmedium» som kan transportere varme fra et lavere til et høyere temperaturnivå. «Mediet» må ha den egenskapen at det ved forskjellig trykk kan fordampe og kondensere ved ulike temperaturer. Denne unike teknologien gjør det mulig og hente varme ut fra f.eks. avløpsvann og bruke energien til bla. oppvarming av bygg. Varmepumper kan brukes både til oppvarmings- og kjølebehov på en rekke områder.

Når du dusjer, vasker opp eller heller ut vann som er oppvarmet fører dette til at temperaturen på avløpsvannet som kommer inn på renseanlegget holder en temperatur mellom 7–13 grader, med litt variasjon avhengig av årstiden. Denne varmen utnytter vi gjennom varmepumpeteknologien.

Kompostert slam kan bli blomsterjord

Sondre Eikås begynte i Hias som trainee for snart to år siden. Nå har han fast stilling med ansvar for å utvikle kompostert slam av hageavfall til en næringskompost som kan ende opp som blomsterjord i butikkene. (Foto: Jon I. Grue).

Fra å være trainee i Hias har Sondre Eikås fått fast jobb med ansvar for prosjektet med å utvikle en næringskompost av hageavfall og slam som kanskje ender opp som blomsterjord.

– Jeg synes det er veldig morsomt og utfordrende. Vi kjørte en runde i mindre skala i fjor som førte til et sluttprodukt. Erfaringene derfra skal vi bruke til et større vekstforsøk som Hedmark Landbruksrådgivning skal gjøre for oss nå. De vil finne ut hvilket bruk kom-

posten egner seg til. Og hvilke mengder som er best for forskjellige vekster.

SKAL GJØRE VEKSTFORSØK

I løpet av våren vil gjødselskomposten bli sendt til Mattilsynet for godkjenning. Deretter er tanken å samarbeide med profesjonelle aktører på jordsida for salg.

Akkurat nå er det en gjødselskompost som er mer næringsrik enn vanlig kompost, men det kan hende at vi leverer komposten til grossister, uten å selge den under eget navn. Det er også mulig at det blir mest samarbeid med andre aktører der komposten ender opp i butikker som blomsterjord. Dette er ennå ikke helt bestemt, sier Eikås.

UTDANNET SOM ØKOLOG

Trønderen har en mastergrad i økologi fra Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås, og kom til Hamar som fersk økolog høsten 2008. Først var han trainee i Hias i åtte måneder, deretter like lenge som trainee i Norsk Vann.

– Mens jeg var trainee i Norsk Vann hadde jeg også 40 prosent stilling i Hias i en periode på sju måneder. Siden 1. januar i år har jeg hatt 100 prosent stilling i Hias og trives kjempebra, sier han.

Bildet viser hvordan slam og hageavfall blandes og komposteres. (Foto: Sondre Eikås).

Inger-Kristin Larsen Vie syntes nesten det ble for mye kilde-sortering da småbarnsfamilien flyttet fra Trondheim til et småbruk i Stange i 2002. Men hun vente seg fort til det.

Som småbarnsmor blir det nok av plastleker hjemme hos Inger-Kristin Larsen Vie. Hun er nøye med kildesorteringen når Jonas (8 måneder) og to eldre brødre på 4 og 7 år ødelegger dem.

Kildesorterer for barnas framtid

– I Trondheim hadde de kommet et stykke på vei med kildesortering, men det var på langt nær så til rette-lagt for det som her på Hedmarken, sier hun.

Som småbarnsforeldre vet Inger-Kristin og mannen Preben at alternativet for de tre barna er å vokse opp i et samfunn som får merke konsekvensene av miljø-gifter og andre farlige stoffer. Det vil de for en hver pris unngå.

– LÆRER BARNA Å SORTERE RIKTIG

– Med bare en bleieunge begrenser det seg med bleie-avfall. Men barneleker består for det meste av plast, og en babygrøtpakke har emballasje av både plast og papp. Det hoper seg opp med plast, papp og avispir

Fakta:

Foreldre med bleiebarn som sliter med at beholderen for våtorganisk avfall blir fort full, kan få større beholder uten at det koster dem noe ekstra. Kontakt Hias.

og de to eldste ungene på fire og sju år er gjerne med når vi kjører til en småsamlar i Stange for å levere det vi kan der. De synes også det er litt spennende med spesialavfall som blir levert på gjenvinningsstasjonen. Vi er ekstra oppmerksom på avfall som vi vet kan være farlig. For eksempel hadde vi noen gamle eter-nittplater på låven som skulle kildesorteres, og prøver å lære ungene å bli flinke til å sortere så det blir riktig, sier hun.

ELEKTRISK AVFALL VERST

Kristin mener det er spesielt viktig å sortere elektriske artikler og duppedingser som inneholder bly og tungmetaller. Det samme gjelder for mange plastleker. Sko med blinkende lys er veldig populære hos barn, men hun unngår å kjøpe det.

– Jeg har inntrykk av at barnehager og skoler er veldig flinke til å bevisstgjøre barna og foreldrene på slike ting. Barnehagen jeg bruker fraråder til og med blinkende sko, og på skolen har elevene blitt veldig flinke til å rydde opp etter seg i skolegården. Da ser de hvordan det hadde vært om de ikke ryddet.

Trine Austad fra Nes var lei av å kjøre papiravfall til småsamlerne og startet Facebook-gruppa «Ja, vi vil ha papirdunk i Ringsaker». Den fikk 1.700 tilhengere på bare én uke og påvirket Ringsaker kommune til å begynne med frivillig papirhenting.

–Jippi, vi fikk papirdunk!

– Klart det er moro, men jeg hadde ikke tenkt at det skulle bli slik. Jeg trodde kommunen skulle ordne opp stille og rolig, sier hun om den enorme responsen på Facebook.

«GUBBEN» SITT FORSLAG

Trine vil ikke skryte på seg et stort miljøengasjement, men bodde på midten av 1990-tallet på Lillehammer som allerede hadde papirdunker.

– Jeg var irritert på alt avispapiret, og «gubben» foreslo at jeg opprettet en gruppe på Facebook. Den kom heldig ut, ettersom Ringsaker kommune skulle revidere avfallsplanen for 2010, sier hun.

Hamar, Stange og Løten har hatt den frivillige henteordningen i flere år. Den er litt dyrere i Ringsaker, fordi søppelkjørerne har en grense på 30 meter for å hente søppeldunker, mot tre meter i de andre kommunene.

– Cirka 50 kroner i måneden for den minste dunken er likevel ikke så dyrt. En slipper jo å mellomlagre papiret i huset, sier Trine.

RINGSAKER-ORDFØREREN BLE TENT

Ringsaker-ordfører Anita Ihle Steen var blant de mange som meldte seg på Trines Facebook-gruppe med en gang, og i vår vedtok kommunen den frivillige ordningen. Trine fikk også et maskinskrevet brev fra en dame på 82 år som ikke hadde internett, men syntes det var veldig tungvint å kjøre papiravfall til småsamlerne.

– For mange eldre vil dette lette kildesorteringen mye. Kanskje fører det også til at færre brenner papiret sitt ute, sier Trine.

Selv kjører hun papir minst en gang i uka de totalt åtte kilometerne til og fra småsamlerne på Tingnes og Stavsjø. Det blir flere mil med bil, og i hvert fall dyrere enn en 50-lapp i måneden.

– Nå har Facebook-gruppa skiftet navn til «Ja, vi fikk papirdunker i Ringsaker», og den første papirhenting er 21. oktober. Det gleder jeg meg til, smiler Trine.

Dette kan du kaste i papirdunken

I beholderen kan du legge aviser, ukeblader, tidskrifter, reklame, skrivepapir, konvolutter, telefonkataloger og emballasjekartong som pizza og makaroniesker, eggkartong og liknende. Drikkekartonger og brune pappesker skal IKKE i beholderen. Jo renere papiret er, desto lettere blir det å gjenvinne.

Fakta om papirhenting:

Per 1. oktober hadde 1.249 abonnenter i Ringsaker takket ja til tilbudet om papirhenting. I Hamar var det 1.947 abonnenter, i Løten 499 og i Stange 1.231. Til sammen blir det 4.926 papirabonnenter. I områdene som har hatt tilbudet i flere år blir det i snitt per innbygger samlet inn cirka 500 kilo papir på ett år. Til sammenlikning leverer folk som ikke har avtalen i snitt 107 kilo papir til småsamlere og gjenvinningsstasjoner. Kan du tenke deg papirdunk, er det bare å ta kontakt med Hias for mer informasjon og bestilling.

Trine Austad er overveldet over responsen på Facebook-gruppa som hun startet, og gleder seg til innsamlingen av papir starter.

(Foto: Jon Iver Grue)

Styrets beretning 2010

HIAS' VIRKSOMHET

Hias IKS er et interkommunalt vann, avløp og renovasjons-selskap som er dannet og eid av kommunene Hamar, Løten, Stange og Ringsaker. Selskapet er organisert som IKS (interkommunalt selskap) etter lov om interkommunale selskaper. Selskapet har kontoradresse i Hamar, men driver forskjellige anlegg og tekniske installasjoner i alle eierkommunene.

Selskapets formål er å anlegge, eie og drive kommunaltekniske fellesanlegg for vann, avløp og renovasjon i de deltagende kommunene. I tillegg kan Hias IKS påta seg andre oppgaver og gå inn med eierandel i andre foretak når dette fremmer selskapets interesse.

Gjennom Driftsassistansen i Hedmark er Hias IKS støttefunksjon på vann- og avløpssektoren for de andre kommunene i Hedmark. Gjennom det heleide datterselskapet Hias Næring AS har Hias IKS organisert skattepliktig og risikoutsatt virksomhet. Hias Drift AS og Hias Miljøpartner AS er heleide datterselskaper av Hias Næring AS. Hias Drift AS driver med utleie av bygg og maskiner til Hias IKS.

Hias Miljøpartner AS er i hovedsak et faktureringselskap for skattepliktig virksomhet utført av personale i Hias IKS. Hias Bioenergi AS, et heleid datterselskap av Hias IKS ble avvirket i 2010.

RESULTAT, UTVIKLING OG RISIKO

Hias IKS har i hovedsak inntekter fra salg av vann, rensing av kloakk, drift av gjenvinningsstasjoner og deponi, samt fra innsamling av husholdningsavfall i Hamar, Løten, Ringsaker og Stange. Denne virksomheten er basert på langsiktige avtaler med eierkommunene, og er ikke tidsbegrenset.

Inntektene er regulert gjennom særlovgivning og forskrifter («Lov om vann og kloakkavgifter» og «Lov om forurensning») og skal være til selvkost etter «Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester» (KRD 2003). Utvikling i selvkostgraden har vært slik:

	2006	2007	2008	2009	2010
Selvkostgrad pr. år	97,9%	95,6%	100,6%	94,3%	97,9%
Selvkostgrad akk. fra 2003	97,9%	93,6%	95,2%	89,7%	88,6%

Hias IKS har i 2010 hatt en omsetning på 165,8 mill. kr, og et regnskapsmessig overskudd på 7,1 mill. kr. I 2009 var inntekten 154,7 mill. kr og det regnskapsmessige overskuddet 1,1 mill. kr. 4,2 mill. kr av det regnskapsmessige overskuddet i 2010 skyldes lavere pensjonskostnader enn forventet. Dette er den regnskapsmessige konsekvensen av pensjonsreformen som ble gjennomført i 2010. Overskuddet overføres i sin helhet til egenkapitalen. Egenkapitalen utgjør 48,3% av de totale eiendelene, og likviditeten er god.

Konsernet har hatt en omsetning på 165,5 mill. kr, og et regnskapsmessig overskudd på 7,9 mill. kr.

Tilsvarende tall i 2009 var 154,5 mill. kr og 1,5 mill. kr. Egenkapitalprosenten i konsernet er på 49,2 %, og likviditeten er god.

Siden prisene til eierkommunene er basert på selvkost, vil risikoen knyttet til fremtidige resultater i Hias IKS være liten. Selvkostgraden er rentesensitiv, hvilket innebærer at større svingninger i rentemarkedet får konsekvenser for prisen Hias kan levere tjenester til, uavhengig av lånebelastning.

Eventuelle usikkerheter for øvrig er først og fremst knyttet opp mot endringer i eksterne rammebetingelser. Konsekvensen av slike endringer vil imidlertid hovedsakelig være endrede priser til kunder, ikke endringer i selskapets resultat og balanse. Forbudet mot deponering av nedbrytbart avfall trådte i kraft i 2009. Hias IKS har inngått avtale om levering av restavfall til Eidsiva Bioenergi fra 2011. For 2010 ble det inngått avtale med Rekom om transport av restavfallet til forbrenning i Sverige.

Lekkasjen på avløpsledningen fra Tjuvholmen i Hamar våren 2009 utløste pålegg fra myndighetene om å utrede løsninger for å hindre at tilsvarende store utslipp kan forekomme i framtida. Dette innebærer skjerpede krav til sikkerhet ved vår infrastruktur i forhold til hva som tidligere har vært lagt til grunn, og vil utløse økte investeringer fra 2011.

Gjennom IKS-loven er eierkommunene solidarisk ansvarlig for selskapets forpliktelser. Eierkommunene utgjør også det vesentligste av kundegrunnlaget for selskapet. Eierkommunenes andel av omsetning og kundefordringer pr. 31.12.10 utgjorde henholdsvis 87 % og 76 %. Kredittrisikoen ansees derfor å være svært lav. Selskapet er til en viss grad eksponert mot endringer i rentenivået, da selskapets gjeld har flytende rente. Selskapet har utarbeidet en finansstrategi, som setter rammer for forvaltning av kapital.

I 2010 har det pågått en prosess med å få på plass en ny eierstrategi for selskapet, en prosess hvor det har vært lagt vekt på bred involvering. Forslag til revidert selskapsavtale og ny eiermelding ble fremlagt for politisk behandling i eierkommunene rett før jul. Vedtaket blir noe forsinket, men forventes å være på plass i løpet av inneværende kommunestyreperiode. Basert på forelått eierstrategi, arbeides det i 2011 videre internt i selskapet med ny virksomhetsstrategi for selskapet.

FORTSATT DRIFT

Årsregnskapet for 2010 er satt under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetningen for fortsatt drift er tilstede.

ARBEIDSMILJØ

Selskapet er opptatt av å legge til rette for et godt arbeidsmiljø og gjennomfører arbeidsmiljøundersøkelser regelmessig. I 2010 ble det gjennomført arbeidsmiljø-

undersøkelse med en deltagelse på hele 92 % og med svært gode resultater. Rekrutteringen til bransjen er lav og et godt arbeidsmiljø er en viktig konkurransefaktor for Hias. Selskapet arbeider aktivt med rekruttering, gir støtte til videreutdanning, deltar i traineeordning og bidrar med lærekrefter på Norsk Vann sine kurs.

Det har ikke vært rapportert arbeidsulykker med personskade i 2010. Det totale sykefraværet i 2010 var 3,6% hvorav 1,4% var langtidsfravær, mot henholdsvis 5,8% og 3,5% i 2009.

I 2010 ble det gjennomført et prosjekt for å vurdere langsiktige løsninger for rehabilitering av Hias renseanlegg. Anbefalte tiltak omfatter flere forhold som er viktige av hensyn til arbeidsmiljø. Deriblant oppfyllelse av krav om overdekking av luftede bassenger og tiltak på ventilasjonssiden.

LIKESTILLING OG MANGFOLD

Selskapet har ved utgangen av 2010 72 ansatte. Av disse er 26 kvinner og 46 menn.

Det er ikke satt i gang spesielle tiltak for å fremme likestilling i 2010. Ved ansettelser til avdelinger hvor ett kjønn er underrepresentert, vil vi foretrekke dette kjønn dersom kvalifikasjonene for øvrig er like.

Det ble i 2009 vedtatt en ny strategi for arbeidskraft og rekruttering. Ved utforming av handlingsplaner og tiltak for oppfølging av denne strategien vil formålet i diskrimineringsloven bli ivaretatt.

YTRE MILJØ

Hias IKS er en miljøbedrift, og har ansvar for å ivareta det ytre miljø på vann, avløp og renovasjonssiden. Selskapet er således en betydelig bidragsyter for opprettholdelse av et godt ytre miljø. Virksomheten er underlagt lovverk og konsesjonsvilkår som selskapet opererer innenfor. Selskapet er sertifisert etter ISO 14001, og arbeider således kontinuerlig med forbedringer i et miljøperspektiv. Resultatet av revisjonen 2010 var ett avvik. Det utarbeides hvert år egen miljørapport. Hias IKS foretok i 2010 en grundig gjennomgang av sin energibruk og potensialet for bedre utnyttelse av egne energikilder.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET OG RESULTATDISPONERING

Etter styrets oppfatning gir fremlagt resultatregnskap og balanse med noter et riktig bilde av virksomhetens resultat for 2010, og økonomiske stilling ved årsskiftet. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets slutt som er av betydning for bedømmelsen av regnskapet.

FORSKNING OG UTVIKLING

Hias IKS har i 2010 videreført og styrket sin forsøksvirksomhet. Selskapet vil forbedre anlegg, prosesser og metoder for mer miljøriktig og effektiv drift. Og det er satt fokus på vårt ansvar for å se innsamlet avfall og mottatt avløpsvann som ressurser i et kretsløp med sikte på å ta vare på verdiene og utvikle miljømessig bedre og lettere omsettelige sluttprodukter.

Hamar, den 15.3.2011
Styret for Hias IKS

Egil Hersleth

Mona Skaaden-Bjerke

Kjersti Hoff

Sven Egil Holmsen

Irene Mauseth Elveos

Steinar Hagelund

Kristin Malonæs

Morten Finborud

Takker de ansatte ...

Styret og representantskapet i Hias takker de ansatte for flott innsats i året som har gått!

Resultatregnskap

Beløp i hele tusen kroner

Hias IKS regnskap 2009	Hias IKS regnskap 2010	Hias IKS rev. budsjett 2010		Note	Konsern regnskap 2010	Konsern regnskap 2009
153 747	165 114	164 537	Salgsinntekt	2	164 885	153 587
907	643	580	Annen driftsinntekt		640	907
154 653	165 758	165 117	Sum driftsinntekt		165 525	154 494
0	0	0	Varekostnad		54	37
37 617	41 287	45 606	Lønnskostnad	5,6	41 278	37 619
15 543	16 747	17 335	Avskrivninger	7	16 955	15 751
100 786	102 061	101 489	Annen driftskostnad	3	101 561	100 252
3	-26	0	Tap på fordringer	1	-26	3
153 949	160 069	164 429	Sum driftskostnad		159 823	153 661
704	5 689	688	DRIFTSRESULTAT		5 703	833
3 179	4 222	4 405	Finansinntekt		4 941	3 728
2 812	2 766	2 844	Finanskostnad	13	2 786	2 887
367	1 455	1 561	Sum finansinntekt/-kostnad		2 155	841
1 072	7 144	2 249	RESULTAT FØR SKATT		7 858	1 674
0		0	Skattekostnad	16	103	141
1 072	7 144	2 249	ÅRSRESULTAT		7 755	1 533

Balanse

Beløp i hele tusen kroner

Hias IKS 31.12.2009	Hias IKS 31.12.2010		Note	Konsern 31.12.2010	Konsern 31.12.2009
EIENDELER					
-	-	Utsatt skattefordel		221	-
-	-	Sum immaterielle eiendeler		221	-
42 965	40 854	Bygninger og bygningsmessige anlegg		42 338	44 551
96 178	109 614	Ledningsnett, grøfter o.l.		109 614	96 178
12 740	14 069	Utearealer, plasser o.l.		14 069	12 740
34 809	35 717	Maskiner og anlegg		36 758	35 859
3 926	3 572	Biler, transport- og anleggsmaskiner		3 572	3 926
6 980	9 848	Utstyr og inventar		9 848	7 077
6 496	10 687	Verktøy og tekniske installasjoner		10 687	6 496
4 556	4 025	Edb-utstyr og andre kontormaskiner		4 025	4 556
27 157	51 443	Anlegg under utførelse		51 443	27 158
2 235 808	279 830	Sum varige driftsmidler	7	282 354	238 541
13 110	13 000	Investering i datterselskap	10	-	-
9 818	9 941	Investering i aksjer og andeler	9	16 763	17 330
22 928	22 941	Sum finansielle anleggsmidler		16 763	17 330
258 736	302 771	Sum anleggsmidler		299 339	255 871
20 924	18 887	Kundefordringer	11	18 944	20 898
857	2 070	Andre fordringer	11	70	732
18 941	19 488	Kortsiktige finansinvesteringer	12	19 488	18 941
56 639	52 817	Bankinskudd, kontanter og lignende	4	66 919	67 758
97 361	93 262	Sum omløpsmidler		105 421	108 328
356 097	396 033	SUM EIENDELER		404 760	364 199
EGENKAPITAL OG GJELD					
20 000	20 000	Inskutt egenkapital	17	20 000	20 000
164 842	171 216	Annen egenkapital	17	179 042	172 039
184 842	191 216	Sum egenkapital		199 042	192 039
35 325	35 520	Avsetning til forpliktelser	6,14	35 544	35 451
112 807	138 899	Gjeld til kredittinstitusjoner	13,15	139 340	113 351
148 133	174 419	Sum langsiktig gjeld		174 884	148 802
11 985	19 100	Leverandørgjeld		19 100	11 963
-	-	Betalbar skatt	16	416	191
3 690	1 227	Skyldige offentlige avgifter		1 247	3 705
7 446	10 070	Annen kortsiktig gjeld		10 071	7 499
23 122	30 397	Sum kortsiktig gjeld		30 834	23 358
171 255	204 816	Sum gjeld		205 718	172 159
356 097	396 033	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		404 760	364 199

Noter

Beløp oppgis i hele tusen kroner hvis ikke annet spesifiseres.

Note 1 – Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Selskapet har ikke endret anvendelsen av regnskapsprinsipper i 2010.

HOVEDREGEL FOR VURDERING OG KLASIFISERING AV EIENDELER OG GJELD

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk, er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år, er alltid klassifisert som omløpsmiddel. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendringer.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er fordelt lineært over antatt økonomisk levetid. Aktiveringer vedrørende investeringer i de leide administrasjonslokalene avskrives lineært over leiekontraktens varighet.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning for forventet tap. Avsetning til tap gjøres ut fra en individuell vurdering av fordringene.

ANLEGGSAKSJER- OG ANDELER

Anleggsaksjer- og andeler er balanseført til anskaffelseskost. Investeringene nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som finansinntekt.

AKSJER I DATTERSELSKAP

Aksjer i datterselskap er vurdert til kostpris i morselskaps regnskap. I konsernregnskapet er datterselskapet konsolidert i sin helhet.

MARKEDSBASERTE FINANSIELLE OMLØPSMIDLER

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler som tilfredsstiller kravene til en handelsportefølje er vurdert til virkelig verdi på balansedagen.

PENSJONSFORPLIKTELSE

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om tjenstepensjon. Tariffestet kollektiv tjenstepensjonsordning tilfredsstiller kravene i lov om tjenstepensjon. Selskapet fører pensjonsforpliktelsene netto.

Selskapets pensjonsansvar er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordningen gir en definert ytelse i forhold til tariffavtalen i kommunal sektor.

SKATTER

Skatter kostnadsføres når de påløper, slik at skattekostnaden er knyttet til regnskapsmessig resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt, utsatt skatt og utsatt skattefordel i datterselskapenes regnskaper. Morselskapet er ikke skattepliktig.

KONSERNDANNELSE/KONSOLIDERING

I konsernregnskapet til Hias IKS inngår morselskapet Hias IKS og datterselskapet Hias Næring AS med sine datterselskaper Hias Miljøpartner AS og Hias Drift AS. Alle datterselskapene er heleide. Ved konsolidering er bokført verdi av aksjer i datterselskapet eliminert mot egenkapitalen. Alle øvrige konserninterne transaksjoner er eliminert ved konsolideringen. Datterselskapene benytter de samme regnskapsprinsipper som morselskapet. I notene til årsregnskapet er regnskapstallene spesifisert på morselskap og konsern, der hvor tallene er forskjellige.

Note 2 – Driftsinntekter fordelt på virksomhetsområder

	Morselskap		Konsern	
	2009	2010	2009	2010
Vann	21 228	22 789	21 228	22 789
Avløp	39 421	43 388	39 421	43 388
Renovasjon	86 412	96 303	86 412	96 303
Driftsassistansen	3 529	0	3 529	0
Andre	4 063	3 278	3 904	3 045
Sum	154 653	165 758	154 494	165 525

Note 3 – Andre driftskostnader (poster som er sammenslått)

	Morselskap		Konsern	
	2009	2010	2009	2010
Materialer og fremmedytelser	14 801	22 379	14 830	22 379
Frakt og transport	30 512	31 872	30 512	31 872
Lokaler og områder	18 492	15 145	18 116	14 779
Leie av maskiner, inventar og liknende	962	922	792	734
Kjøp av verktøy, inventar, dritsmaterialer	11 440	10 499	11 440	10 499
Reparasjoner og vedlikehold	8 506	8 524	8 506	8 524
Fremmede tjenester	6 017	5 255	5 850	5 282
Kontorkostnad, telefon og porto	3 194	4 026	3 201	4 028
Transportmidler	859	955	859	955
Reise, salg, kontingenter, forsikringer og diverse	8 653	6 133	8 799	6 160
Aktiverte interne kostnader	(2 651)	(3 650)	(2 651)	(3 650)
Sum	100 786	102 061	100 252	101 561

Note 4 – Bankinnskudd, kontanter og lignende

HIAS IKS

I beløpet bankinnskudd, kontanter og lignende inngår kr 1 755 872 i bundne bankinnskudd i forbindelse med skattetrekk.

KONSERN

I beløpet bankinnskudd, kontanter og lignende inngår kr 1 755 872 i bundne bankinnskudd i forbindelse med skattetrekk.

Note 5 – Lønnskostnader ansatte, godtgjørelser m.m.

	Morselskap		Konsern	
	2009	2010	2009	2010
Lønninger	27 927	33 545	27 927	33 545
Folketrygdavgift	3 982	4 775	3 982	4 775
Pensjonskostnader	4 133	1 450	4 134	1 441
Andre ytelser	1 575	1 517	1 575	1 517
Sum	37 617	41 287	37 619	41 278

Gjennomsnittlig antall ansatte: 67 i morselskapet. I datterselskapene er det ingen ansatte.

Ytelser til ledende personer – Morselskap	adm.direktør	Styre/ rep.skap
Lønn og styregodtgjørelse for heleide datterselskaper	948	559
Pensjonsutgifter (innbetalt pensjonspremie)	285	-
Annen godtgjørelse	6	-
Revisor	Morselskap	Konsern
Revisjon	49	69
Bistand	31	31

Note 6 – Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelses

TJENESTEPENSJON

Foretakets pensjonsansvar i forhold til den ordinære tariffestede kollektiv tjenstepensjonsordningen er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal landspensjonskasse og omfatter 77 ansatte pr. 31.12.2010. Tjenstepensjonsordningen gir ved full opptjening en alderspensjon som sammen med folketrygdens ytelser utgjør en samlet bruttopensjon på 66 % av pensjonsgrunnlaget. I tjenstepensjonsordningen inngår også uføre-, ektefelle-, barnpensjon og AFP/tidligpensjon. Disse ytelsene samordnes med pensjoner som utbetales fra folketrygden. Tjenstepensjonsordningen i KLP er etter Norsk Regnskapsstandard nr. 6 definert som en multiemployer plan. Hias har balanseført sin andel av totale pensjonsforpliktelses, og resultatført årets pensjonskostnad. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

AKTUARMESSIGE FORUTSETNINGER:

Med hensyn til dødelighet og uførhet m.v. er det benyttet forutsetninger som i KLP's forsikringstekniske beregningsgrunnlag. For øvrig er følgende forutsetninger lagt til grunn;

Årlig avkastning	5,40 %
Diskonteringsrente	4,60 %
Årlig lønnsvekst	4,00 %
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp	3,75 %

Pensjonskostnader	Morselskap		Konsern	
	2009	2010	2009	2010
Nåverdien av årets opptjening	2 874	4 276	2 874	4 276
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	2 802	3 221	2 808	3 227
Forventet avkastning av pensjonsmidlene	-2 106	-2 449	-2 111	-2 454
Resultatført estimatavvik	391	899	391	899
Resultatført planendring	0	-4 798	0	-4 808
Administrasjonskostnader	184	205	184	205
Arbeidsgiveravgift	462	662	462	662
Ansattes egenandel	-474	-567	-474	-567
Periodens pensjonskostnad	4 133	1 450	4 134	1 442
Pensjonsforpliktelse	2009	2010	2009	2010
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	60 510	68 763	60 631	68 891
Pensjonsmidler	41 658	48 169	41 741	48 259
Netto pensjonsforpliktelse ekskl. aga.	18 852	20 594	18 890	20 632
Arbeidsgiveravgift	2 658	2 904	2 663	2 909
Netto pensjonsforpliktelse inkl. aga.	21 510	23 498	21 553	23 542
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-19 112	-24 325	-19 121	-24 345
Netto pensjonsforpliktelse inkl. aga	2 397	-827	2 431	-804

Note 7 – Varige driftsmidler

	Anskaffelses- kostnader pr. 01.01.10	Tilgang	Avgang	Årets av- og ned- skrivning	Bokført verdi 31.12.10
MORSELSKAP					
VANN					
Bygningsmessige anlegg	24 075	82	-	501	7 491
Ledningsnett, grøfter o.l.	125 027	27 973	-	2 903	86 833
Tomter	236	-	-	-	236
Maskiner og anlegg	23 256	161	-	743	10 963
Utstyr og inventar	686	1 806	-	7	2 181
Verktøy og tekniske installasjoner	522	283	-	37	381
Edb-utstyr o.a. kontormaskiner	137	111	-	-	-
SUM	173 939	30 416	-	4 191	108 086
AVLØP					
Bygningsmessige anlegg	70 067	647	-	2 178	22 155
Ledningsnett, grøfter o.l.	59 537	3 473	-	1 509	20 835
Utearealer, plasser o.l.	740	-	-	18	106
Maskiner og anlegg	94 954	1 999	-	1 421	15 343
Utstyr og inventar	23	-	-	1	19
Verktøy og tekniske installasjoner	13 160	15 175	-	590	9 755
Edb-utstyr o.a. kontormaskiner	2 028	171	-	316	1 882
SUM	240 509	21 465	-	6 032	70 093
VANN OG AVLØP FELLES					
Bygningsmessige anlegg	425	954	-	33	1 294
Person-, vare- og lastebiler	2 278	424	281	169	829
Transport- og anleggsmaskiner	434	50	-	45	163
Utstyr og inventar	1 434	-	-	75	1 041
Verktøy og tekniske installasjoner	814	-	-	-	-
Edb-utstyr o.a. kontormaskiner	265	-	-	63	16
SUM	5 651	1 428	281	384	3 342
RENOVASJON					
Bygningsmessige anlegg	35 424	1 230	-	1 479	9 914
Ledningsnett, grøfter o.l.	8 331	-	-	421	1 947
Utearealer, plasser o.l.	18 070	1 978	-	687	13 590
Maskiner og anlegg	14 156	1 674	-	983	9 411
Person-, vare- og lastebiler	1 828	-	-	191	1 290
Transport- og anleggsmaskiner	3 298	-	-	370	1 183
Utstyr og inventar	11 624	1 616	-	838	5 124
Installasjoner	372	232	-	40	551
Edb-utstyr o.a. kontormaskiner	745	-	-	158	30
SUM	93 848	6 731	-	5 169	43 039
ADMINISTRASJON					
Person-, vare- og lastebiler	257	-	-	32	107
Utstyr og inventar	2 828	161	-	181	1 623
Verktøy og tekniske installasjoner	51	-	51	-	-
Edb-utstyr o.a. kontormaskiner	7 467	593	-	756	2 096
SUM	10 603	754	51	970	3 826
TOTALT	524 551	60 794	332	16 746	228 386
Anlegg under utførelse	27 157				51 443
KONSERN					
TOTALT	533 574	60 794	332	16 955	230 911
Anlegg under utførelse	27 157				51 443

Note 8 – Investering og finansiering

	Morselskap		Konsern	
	2009	2010	2009	2010
Investeringer i varige driftsmidler	39 180	60 794	39 180	60 794
Utlån, kjøp av aksjer og andeler	112	123	112	123
Overført til annen egenkapital	-	-	-	2 960
Sum investeringer	39 292	60 917	39 292	63 876
Bruk av lån	38 000	34 000	38 000	34 000
Salg anleggsmidler	100	40	100	3 000
Forsikringsoppgjør	208	37	208	37
Egenkapitalfinansierte investeringer	984	26 840	984	26 840
Sum finansiering	39 292	60 917	39 292	63 876

Note 9 – Aksjer i andre foretak

(Beløp i hele kroner)

Morselskap	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende	Balanseverdi
Mjøsanlegget AS	5 000 000	2 230	1 000	8 750 200
KLP				1 190 780
Sum				9 940 980
Øvrig i konsernet	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende	Balanseverdi
Rekom AS	2 349 500	172	500	310 492
Fredvang Eiendom AS	7 500 000	24 999	100	2 509 899
Østlandet Gjenvinning AS	7 000 000	24 500	100	3 949 000
Fiber Nor AS	400 000	100	1000	53 000
Sum				6 822 391
Totalt konsern				16 763 371

Note 10 – Investering i datterselskap

(Beløp i hele kroner)

Datterselskap	Stiftelsesår	Kontoradr.	Eierandel	Pålydende	Aksjekapital
Hias Næring AS	2003	Hamar	100 %	100	9 000 000
Datterselskap av Hias Næring AS	Stiftelsesår	Kontoradr.	Eierandel	Pålydende	Aksjekapital
Hias Miljøpartner AS	2002	Hamar	100 %	100	100 000
Hias Drift AS	2005	Hamar	100 %	1 000	1 000 000

Note 11 – Mellomværende med selskap i samme konsern mv.

	31.12.09	31.12.10
Datterselskap	272	2 000
Øvrige selskap i konsernet	(50)	72

Note 12 – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi	Markeds- verdi	Res. ført verdiendring	Herav realisert tap/gevinst
Enkeltobligasjoner	2 503	2 503	2 522	-	-
Hedgefond	414	475	475	53	37
Obligasjonsfond	15 000	16 510	16 510	930	-
Sum	17 917	19 488	19 507	983	37

Note 13 – Langsiktig gjeld

Opplysninger om lån fra kredittinstitusjoner

Långiver/lån nr.	Oppr. lån	Oppt. år/ siste avdrag	Restgjeld 01.01.10	Renter 2010	Avdrag/inn- løsning 2010	Restgjeld 31.12.10
MORSELSKAP						
VANN						
NKB-19920725	67 000	1992/2012	11 166	232	3 722	7 444
NKB-20060170	14 000	2006/2038	12 469	304	438	12 031
NKB-20060171	10 000	2006/2033	8 704	212	370	8 333
NKB-20080211	16 000	2008/2048	15 400	378	400	15 000
NKB-20080212	14 000	2008/2048	13 475	330	350	13 125
NKB-20090375	24 000	2009/2049	23 700	585	600	23 100
NKB-20100916	24 000	2010/2050	-	13	-	24 000
Sum			84 914	2 055	5 880	103 033
AVLØP						
NKB-20030776	16 219	2003/2023	11 055	264	790	10 265
Sum			11 055	264	790	10 265
RENOVASJON						
NKB-20030776	4 899	2003/2023	3 339	80	239	3 101
NKB-20090373	14 000	2009/2023	13 500	328	1 000	12 500
NKB-20100919	10 000	2010/2027	-	5	-	10 000
Sum			16 839	413	1 239	25 601
Sum total			112 807	2 731	7 908	138 899
ØVRIG KONSERN						
Hias Drift						
Sparebanken Hedmark	10 865	2005/2015	543	19	102	441
Sum total øvrig konsern			543	19	102	441
Sum total konsern			113 351	2 751	8 010	139 340

Gjeld som forfaller mer enn 5 år etter regnskapsårets slutt.

Morselskap/ Konsern	2009	2010
Gjeld til kredittinstitusjoner	78 749	104 582

Alle lån er serielån med like avdrag hvert år.

Note 14 – Andre avsetninger for fremtidige forpliktelser

	2010
Avsetning for etterdrift av deponi på Heggvin	3 419
Sum	3 419

Selskapets konsesjon forplikter Hias IKS til å drifte deponiet Heggvin i 30 år etter at deponiet er nedlagt. Deponiet ble lagt ned ved utgangen av 2010. I den forbindelse er det gjort en beregning av etterdriftskostnadene ved anlegget. Nåverdien av etterdriftskostnadene utgjør 36,3 millioner. Ved utgangen av 2010 er det avsatt totalt 36,3 millioner

Note 15 – Pantestillelser og garantier mv.

Deltakerkommune Hamar, Stange, Ringsaker og Løten har stilt garantier for selskapets gjeld gjennom selskapsavtalen.

Note 16 – Skatt

Årets skattekostnad refererer seg til datterselskapene og fremkommer slik;

	2009	2010
KONSERN		
Netto midlertidige forskjeller	326	-752
Grunnlag for utsatt skatt i balansen	326	-752
Utsatt skatt i balansen	91	-210
Resultat før skattekostnad	1 234	3 014
Permanente forskjeller	-	-3
Endring i midlertidige forskjeller	262	1 027
Gevinst ved salg av aksjer	-	-2 270
Opptjent aksjeutbytte	-812	-399
3% inntektsføring av skattefrie inntekter etter fritaksmetoden	-	80
Årets skattegrunnlag	683	1 448
Betalbar skatt	191	405
Endring utsatt skatt	-51	-302
Årets skattekostnad	140	103

Note 17 – Endringer i egenkapital

	Opptjent egenkapital	Innskutt egenkapital	Sum
MORSELSKAP			
Egenkapital pr 01.01.2010	164 842	20 000	184 842
Omorganisering Driftsassistansen	(770)	-	(770)
Årsresultat	7 144	-	7 144
Egenkapital pr 31.12.2010	171 216	20 000	191 216
KONSERN			
Egenkapital pr 01.01.2010	172 039	20 000	192 039
Omorganisering Driftsassistansen	(770)	-	(770)
Udekket tap ved avvikling Hias Bioenergi	19	-	19
Årsresultat	7 755	-	7 755
Egenkapital pr 31.12.2010	179 042	20 000	199 042

Note 18 – Kontantstrømanalyse

Hias IKS 2009	Hias IKS 2010		Note	Konsern 31.12.2010	Konsern 31.12.2009
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
1 072	7 144	Resultat før skattekostnad		7 858	1 674
-	-	Periodens betalte skatt	16	-191	-388
-308	-28	Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler		-28	-338
4 531	-547	Poster klassifisert som investering eller finansaktiv.	12	142	2 081
15 543	16 746	Ordinære avskrivninger	7	16 954	15 751
6 442	195	Endring i forpliktelser	6	184	6 443
-109	37	Endring i kundefordringer		52	366
277	7 114	Endring i leverandørgjeld		7 171	51
3 137	954	Endring i andre tidsavgrensingsposter	14	2 650	3 202
30 584	31 615	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		34 793	28 843
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
308	77	Innbetalinger ved salg av anleggsmidler	7, 8	77	338
-39 180	-60 794	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	7, 8	-60 794	-39 180
-	81	Innbetaling ved avvikling av datterselskap		81	-
-	-770	Utbetaling ved utskilling av Driftsassistansen	10	-770	-
-112	-123	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		-123	-112
-38 984	-61 529	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-61 529	-38 954
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
38 000	34 000	Innbetalinger fra ny langsiktig gjeld		34 000	38 000
-7 424	-7 908	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	13	-8 010	-7 526
30 576	26 092	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		25 990	30 474
22 176	-3 822	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-746	20 363
34 463	56 639	Kontanter og kontantekvivalenter pr. 01.01.		67 665	47 395
56 639	52 817	Kontanter og kontantekvivalenter pr. 31.12	4	66 919	67 758

Til representantskapet i Hias IKS

REVISORS BERETNING FOR 2010

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Hias IKS som består av selskapsregnskap, som viser overskudd på **7,144 millioner kroner**, og konsernregnskap, som viser overskudd på **7,755 millioner kroner**. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2010, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets intern kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til selskapet og konsernet Hias IKS per 31. desember 2010 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelser om øvrige forhold

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

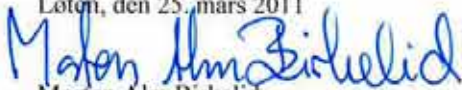
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapskikk i Norge.

Løten, den 25. mars 2011

Morten Alm Birkelid
revisjonssjef

Reidun Vie
revisor

Hias IKS
Vangsvegen 143
2317 Hamar

Telefon 62 54 37 00 (kl 0800-1500)
e-post post@hias.no
web www.hias.no
org.nr. NO 947 293 265 MVA